

1942
Jan.
(30.)

"Eckhardt volt Magyarországon a názik legkimagaslóbb ellenfele"

Írja: JOHN F. MONTGOMERY,
az Egyesült Államok volt budapesti követe

A SZERKESZTŐ MEGJEGYZÉSE: Nadányi Pál, az "Amerikai Magyar Népszava" kitűnő szerkesztője levelet intézett John F. Montgomery urhoz, aki 8 évig volt az Egyesült Államok budapesti követe és felkérte, hogy közölje vele véleményét a "Free Hungary" mozgalom elnökéről, Dr. Eckhardt Tibor urról.

Az Eckhardt—Pelényi szabad magyar mozgalom igen közel áll a toledoi magyarság szívéhez. A pittsburghi Nemzetgyűlésre is Toledo küldötte a legnagyobb számú delegációt. Eppen ezért számíthat a legnagyobb érdeklődésre körünkben Montgomery követ levél-válasza, melyet angol eredetiben és magyar fordításban is szöszterint itt közlünk:

Mr. Paul Nadanyi, Editor
Amerikai Magyar Népszava
380 Second Avenue
New York, N. Y.

DEAR MR. NADANYI:

Referring to your letter of January 22, Doctor Eckhardt was one of the first men with whom I became acquainted in 1933 when I went to Budapest as the representative of the Government of the United States. Before going to my post, I had read reports of my two predecessors and what they had to say about Doctor Eckhardt made me very anxious to know

him. During the eight years that I was there, I saw a great deal of him. On almost any important subject I found Doctor Eckhardt's opinion invaluable. He was always willing to be helpful in any way he could. We naturally had many sources of information since Hungary as a whole is very friendly towards America, but no one did we ever find better informed or more willing than Doctor Eckhardt. We came to rely a great deal on what he told us, and never once did he deceive us and never once did he give us any misinformation.

I was, therefore, quite astonished to learn that Doctor Eckhardt was accused of being a Nazi and a Fascist and even anti-Semitic. As all this is so

contrary to the facts, it did not occur to me until I received your letter that anyone would pay the slightest bit of attention to it, particularly since I knew that the Honorable Nicholas Roosevelt, my predecessor, had refuted all these charges in an editorial in the Herald Tribune, and that Ann McCormick had likewise come to Doctor Eckhardt's defense. Since apparently these attacks are still continuing, I am glad to give you such information as I can of Doctor Eckhardt's activities during my years of service in Hungary.

x Sep 27 - 1941 (See there)

(1) Doctor Eckhardt as a Nazi.

It would be just as absurd to discuss Winston Churchill as a Nazi, for each played the same role in the respective countries. Eckhardt was the outstanding anti-Nazi in Hungary. I know personally that there were a number of threats made against him, even written on the wall of his house, and it was because I believed that he would be the first man killed when the Nazis took possession of the country that I began last fall to urge him to get out while he could. At first he thought he could do more against the Nazis in Hungary, but he finally became convinced that he could no more and made up his mind to leave. There were still no restrictions on Hungarians going abroad, but the Yugoslavian Minister revealed that pressure was put upon that country to refuse Doctor Eckhardt passage. Italy had refused to give him a visa and he knew there was no use to apply to Germany, but the British Minister arranged for him to be taken in a British convoy from Athens to Alexandria, and he went through South Africa to America. I saw him off in Budapest and any statement that he was aided and abetted in any way by the German Government is complete perversion of the truth. If they had wanted him to leave, he could have been here five months sooner by going through Germany or Italy.

(2) Doctor Eckhardt as a Fascist.

As far back as the reports I read extended and during my stay in Budapest, Eckhardt was fanatical in his demands for land reform and extension of the ballot. To my knowledge, he

could have gone into any ministry that was formed while I was there if he had been willing to sacrifice a little on these two issues. This does not sound like a Fascist and I couldn't think of anyone who is more the opposite of my idea of a Fascist than Doctor Eckhardt. I consider him to be a democrat as we understand the term in America, but whatever he is, he certainly is not a Fascist.

(3) Doctor Eckhardt as an anti-Semitic.

I kept in close touch with all the leading Jews in Hungary. Every time anything came up on the Jewish question, I went

to them before I saw anyone else and I never once heard Doctor Eckhardt mentioned as an anti-Semitic. In fact, he was so outstanding in his championship of the Jews that it hurt his career considerably.

The first so-called "anti-Semitic" bill had the approval of the Jews since they realized that something had to be done to minimize the anti-Semitic issue. This bill was not on racial lines at all and was an endeavor to regulate employment to that some of the younger element would be satisfied. When Imredy, who had the support of the Jews when he became Prime Minister, turned on them and became a Nazi, it was Doctor Eckhardt who organized the revolt which defeated him in Parliament. I certainly would not call Doctor Eckhardt anti-Semitic and I know that my Jewish friends in Budapest wouldn't either because never did one express anything but praise for him and his conduct.

I saw somewhere since I have been home the statement that

Doctor Eckhardt had something to do with counterfeiting Czech currency or something of that kind. If he did, I never heard anyone mention it while I was in Budapest. I was a particular friend of the Czech Minister and knew all of the others in the Legation very well. I often discussed Eckhardt with various members of the Legation and no one ever mentioned anything of this kind. In fact, I know that Doctor Eckhardt and his wife went to the Czech Legation and entertained the Czech Minister in their home. From all the

expressions of opinion I heard, they considered him a man of integrity as did everyone else.

Being a public man and one who was generally on the popular side, there were a lot of things said from time to time about Doctor Eckhardt, but I never heard anyone seriously dispute his honesty or integrity nor did I ever hear anyone say he was a Nazi, a Fascist or anti-Semitic until I came back to America this spring and read a letter someone wrote to one of the New York papers.

You suggest it is Czech propaganda. To me it sounds more as if it originated in Berlin. From what I have seen of the Czechs, I can't believe that they would be so silly as to say such things about Tibor Eckhardt because they are so easily disproved. Neither do I think they would stoop to such a level.

During the time I was in Budapest, I observed the methods of Doctor Goebbels. He seemed to work on the theory of making absurd charges against anyone with the idea that someone would believe them. Strangely enough, they did. I hope, however, that all these assertions do not handicap Doctor Eckhardt since I believe there is a good job to be done, not only for his countrymen, but for ours.

I hope I have answered all your questions and, if there is anything else you want to know, I will be glad to give you any information I have. As for publishing the letter, you may do so if you wish.

Yours sincerely,

John Flournoy Montgomery.

Az E. Á. volt budapesti követének levele magyar fordításban

KEDVES MR. NADANYI:

Válaszolva az Ön január 22-i levelére, amikor 1933-ban mint az Egyesült Államok követe Budapestre mentem, Dr. Eckhardt azok közt volt, akikkel legelőször ismerkedtem meg. Mielőtt elutaztam állomáshelyemre, elolvastam két elődöm jelentéseit és e jelentések alapján helyesen találtam, hogy vele megismerkedjek. Az alatt a nyolc év alatt, amit ott töltöttem, igen gyakori érintkezésben voltam vele, véleményét majdnem minden fontos kérdésben megkérdeztem és ez értékes segítség volt. Ő minden képzelhető módon támogatott. Természetesen sokféle forrásból szerezhettünk tájékoztatást, hiszen Magyarországon, nagyban egészben mindenki barátságot érez Amerikával szemben, de senki se volt jobban informálva és senki se állt annyira rendelkezésemre, mint Dr. Eckhardt. Idővel igen nagy mérvben támaszkodtunk arra, amit ő mondott nekünk; soha sem vezetett bennünket félre, soha sem csalódtunk benne.

Ezen ismeretség folytán nagy meglepetés volt számomra, amikor azt hallottam, hogy náciznak, fasciztának, antiszemitának híresztelik. Mindez annyira valószínű, hogy az Ön levelének kézhezvétele előtt azt hittem, hogy ezeket a vádaskodásokat senki egy pillanatra se veszi komolyan. Hiszen Nicholas Roosevelt ur, aki előttem volt követ Budapesten, ezeket a vádakat a

Herald Tribune vezércikkében már visszautasította és Ann McCormick szintén sikra szállt Eckhardt mellett. Minthogy azonban ezek a támadások úgy látszik folytatódnak, örömmel tájékoztatom Önt magyarországi működésem alapján Dr. Eckhardt tevékenységeiről.

(1) Dr. Eckhardt názi.

Ez éppen olyan abszurd, mint ha Winston Churchill-t nevezném náciznak, annál inkább mert mindketten hazájukban ugyanazt a szerepet játszották. Közvetlen tudomásom van róla, hogy állandóan fenyegették őt, sőt háza falára is felírták a fenyegetéseket. Elmult (1940) ősszel arra a meggyőződésre jutottam, hogy ő lesz az első, akit az országot birtokba vevő náciz el fognak tenni láb alól és ezért sürgettem őt, hogy hagyja el az országot, amíg lehet. Eleinte még bizott benne, hogy tán többet tehet a náciz ellen Magyarországon, de végül is belátta,

hogy ott minden ellenállás lehetetlen és elhatározta, hogy elmegy. Akkor még a kiutazás nem ütközött akadályokba, de a jugoszláv követtől tudom, hogy rájuk nyomást gyakoroltak, hogy az átutazást Eckhardtnek ne engedjék meg. Olaszország megtagadta a vízumot, német vízumra semmi kilátása nem lehetett, de az angol követ tanogatásával britt convoyon átjutott Athénból Alexandriába majd Dél-Afrikán át Amerikába. Én búcsúztattam el őt a budapesti

5
pesti állomáson. Rágalom az, hogy a német kormány bármiképpen elősegítette volna az ő útját. Ha ez így lenne, öt hónappal előbb lett volna itt Olaszországon vagy Németországon át.

(2) Doktor Eckhardt fascista.

Mindazon idő alatt, amelyről követségi jelentések rendelkezésre álltak és olvashatók, valamint az én hivatali működésem idején Eckhardt fanatikusan küzdött földreformért és általános választójogért. Tudomásom szerint minden egyes kormányban kapott volna ott létem alatt tárcát, ha hajlandó lett volna e két reform ügyében engedni. Ez nem egészen fascista magatartás és nem is tudok magamnak valakit elképzelni, aki nagyobb mérvben az ellentéte egy fascistának, mint Dr. Eckhardt. Én Dr. Eckhardt-ot demokratának tartom a szó igaz amerikai értelmében, de bárminek nevezném is, ő biztosan nem fascista.

(3) Dr. Eckhardt antiszemita.

Én szoros kapcsolatot tartottam a vezető zsidó körökkel Magyarországon. Valahányszor a zsidóság ügyeiben valami történt, mindenekelőtt hozzájuk fordultam és soha senki közöttük Eckhardtot antiszemitának nem nevezte. A tény az, hogy ő oly mérvben kardoskodott a zsidóság mellett, hogy politikailag ártott magának.

Az első zsidótörvényt a zsidóság is elfogadta, mert arra a meggyőződésre jutottak, hogy valamit kell az antiszemitizmus terjedése ellen tenni. Ez a törvény nem faji alapon állott és csak a hivatalnoki karra vonatkozott, hogy ott a fiatalabb elemeket leszerelje. Amikor Imrédy,

akit hivatalba lépésekor a zsidók is támogattak, ellenük fordult és názi lett, Dr. Eckhardt szervezte meg ellene a parlamenti ellenállást, amely Imrédy leszavazásához vezetett. Szerintem Dr. Eckhardt nem antiszemita, nem tekintették annak

magyar zsidó barátaim se: mind kivétel nélkül dicsérték őt és magatartását.

Valahol még azt a vádat is olvastam, hogy Eckhardt valami cseh pénzhamisításba is bele volt keverve. Soha senki Budapesten ilyesmit nekem nem említett. Én különösen jó barátságot tartottam a cseh követtel és jól ismertem a cseh követség többi tagjait is. A valóság az, hogy Dr. Eckhardt és felesége bejáratosak voltak a követségen és úgy a követet, mint a többieket gyakran látták vendégül házukban. Mindig azt hallottam, amikor jelleméről nyilatkoztak, hogy senki nem vonta kétségbe becsületességét, jellemes férfinak tartották.

Mint közéleti ember, aki gyakran képviselte a népszerű álláspontot, beszétek róla mindenfélet, de soha senki nem vonta kétségbe becsületességét, jellemességét és nem hallottam senkitől se, hogy Dr. Eckhardt názi, fascista, vagy antiszemita lenne, amíg múlt év tavaszán nem érkeztem vissza Amerikába és valamelyik new yorki újságban ezt valami levélben nem olvastam.

Őn azt hiszi, hogy ez cseh propaganda. Nekem ez inkább berlini eredetűnek látszik. Annak alapján, amit én tudok a csehekről, ezt nem tudom el-

hinni, mert túl ostoba lenne olyasmiket állítani Dr. Eckhardtól, amiknek megcáfolása nem nehéz. Azt se hiszem, hogy idáig súlyednének.

Budapesti tartózkodásom alatt alkalmam volt Goebbels doktor methódusait megfigyelnem. Ő mindig abszurd rágalmakat terjesztett, abból indulva ki, hogy lesz, aki elhiszi. Bármily furesa, volt is olyan, aki hitt neki. Mégis remélem, hogy ez nem árt Dr. Eckhardtnek, mert komoly feladat vár rá, nemcsak honfitársai, hanem a mi érdekünkben is.

Remélem minden kérdésre megfeleltem. Ha Ön még bármi egyebet tudni óhajt, szívesen állok további felvilágosítással rendelkezésére. Ami e levél nyilvánosságra hozatalát illeti, ezt Önre bízom.

Kiváló tisztelettel:

John Flournoy Montgomery.

Montgomery was always on very good and friendly terms with Eckhardt. When in Nov. 1938 old Baroness Podmaniczky, Eckhardt's mother-in-law died, he was the only one of the foreign diplomats in Budapest to attend the funeral. (B.L.L. Nov., 1938).

